

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ
főszerkesztő

X. évfolyam
150. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Csütörtök, 1928. július 5

A közös uszoda ellen erkölcsi szempontból évek óta egyetlen panaszt sem tettek

Pogán tanácsos elvileg nem ellenzi a közös fürdőt — Mit mond Pankolits

Régóta keltett Nagyvárad társadalmában olyan feltűnést akció, mint a nagyváradai egyházak váratlan és meglepő állásfoglalása a közös fürdőzés és az uszoda ellen. Megállapíthatjuk, hogy a közönség tulajdonképpeni része tisztelettel fogadja a főpapok határozatát, de indokolatlannak és szükségtelennek tartja, mert aki uszodai viszonyokkal ismerős, az nagyon jól tudja, hogy a nagyváradai közönség ellen a legszigorubb valláserkölcse szempontjából sem lehet kifogást emelni.

Ezt az akciót ma már Nagyváradon nagyon nehéz keresztülvinni, nemcsak azért, mert egy negyedszázad óta fennállott a közös uszoda anélkül, hogy ebből bármilyen erkölcsi baj származott volna, hanem főképpen amiatt, mert az egész világon mindenütt, ahol szabadfürdő van, a közösfürdőzés általánosan divatba jött.

Elvi szempontból ez a helyi harc egészen elszigetelt. Ez a véleménye különben az uszodai viszonyok megvizsgálására kiküldött hármastagú bizottságnak is. Ebben a bizottságban tudvalevőleg dr. Soós István, dr. Simonca György és Pogány József tanácsosok foglalnak helyet. Megkérdeztük Pogány tanácsost, mi a véleménye elvi szempontból a közös fürdőzésről és ő munkatársunknak a következőket mondotta:

— A közös fürdőzés ellen nekem elvi szempontból nincs kifogásom. Ez nemcsak Nagyváradon van így, hanem másutt is. Természetesen előre nem nyilatkozhatom arról, mi történik a váradai uszodában. Megfogunk jelenni a helyszínen és alaposan megvizsgáljuk az ügyet. Ugy tudom, hogy eddig még nem volt egyetlen nélda sem az uszodában arra, hogy a közönség vagy egyes emberek erkölcsitelen vagy izléstelen módon viselkedtek volna. Ha úgy látjuk, hogy nincs ok a közös fürdőzés betiltására, ilyen irányú véleményt terjesztünk a tanács elé.

Körülbelül ugyanez a véleménye a bizottság másik két tagjának is. Az Estilap egyéb-

ként a rendőrségen érdeklődött és megállapította, hogy

évek hosszú sora óta egyetlen panaszt sem érkezett a rendőrségre a nagyváradai uszoda ellen és erkölcsi szempontból kifogást senki sem emelt.

Érdekes Pankolitsnak, az uszoda tulajdonosának nyilatkozata, amely a következőképpen hangzik:

— A mai uszoda 22 esztendő és körülbelül 25 év óta a közös fürdőzés valamilyen formában már divatban volt. Nem mi találtuk ki és nem is a nagyváradai közönség, hanem ez lassanként mindenütt úgy alakult át, ahol csak hasonló uszodák voltak. A 22 esztendő alatt soha egyetlenegy eset sem fordult elő a nagyváradai uszodában, ami bárkinek felháborodását,

vagy megütközését provokálhatta volna. De nem is lehet ilyesmit elképzelni. Száz és száz ember fürdik egyszerre fényes nappal és e nagy nyilvánosság már önmagában véve kizár minden erkölcsitelen vagy izléstelen kísérletet. Este nyolc órán túl az uszodába belépni mindenkinek tilos. — Természetesen a magam részéről kivihetetlennek tartok minden korlátozást.

Reméljük, hogy a bizottság meg fogja nyugtatni a nagyváradai főpapokat, akik meggyőződnek arról, hogy a nagyváradai uszodában minden rendben folyik.

A váradai érettségi vizsga eredménye

86 maturáns közül 65 vizsgázott sikerrel

A szóbeli érettségi vizsgák eredményét ma délelőtt 11 órakor hirdette ki a bizottság. A szóbeli vizsgák eredménye jóval kedvezőbb az írásbeli vizsgák eredményénél, habár a bukási százalék még mindig csaknem harminc százalék. Az írásbeli érettségre annakidején jelentkezett 157 tanuló közül tudvalevőleg 86-ot bocsátottak szóbeli vizsgára. E szóbeli vizsgákra bocsájtott 86 tanuló közül 65-en tették le sikeresen az

érettségit és 21-et átíratottak pótérettségre. A vizsgára jelentkezett diákok közül első Bancu Sándor belényesi diák, aki 7.80, tehát jó médiával vizsgázott. Második Weisz István 7.50 médiával, harmadik Beck Olga, aki 7.40-es médiával vizsgázott. A nagyváradai középiskolák tanulói most is a legjobbak között vannak. A Goidu liceum érettségire jelentkezett 17 tanulója közül heten mentek át, míg a vidéki

gimnáziumok tanulójának alig husz százaléka vizsgázott sikeresen.

A legjobb eredménnyel végzett érettségizők között van Negulescu Athanáz nyugalmazott vezérkari ezredes, a kereskedelmi kamara elnöke is.

Érdekes, hogy némi javulás mutatkozik az utóbbi évek szomorú eredményeihez képest, viszont teljesen végzett tanuló egyetlenegy sem akadt a vizsgára jelentkezettek között.

Az új német kormány bemutatkozott a birodalmi gyűlésnek

Berlinből jelentik: Az új birodalmi kancellár Müller-Frankentegnap kormánynyilatkozatot tett a Reichstagban. Kijelentette, hogy a német birodalom a választások alatt is megmutatta állandó fejlődésének útját. A német külpolitika főtörékvése a megszállott Saar és Rajna-vidéket felszabadítani. Németország a maga részére egyenjogúságot követel és biztosí-

tani kívánja az együttműködés lehetőségét Európa politikai és gazdasági életében.

Nagy jelentőségű volt — mondotta a kancellár az, hogy a jövőteli kérdést minden politikumtól megszabadították. Az 1924. évi londoni megegyezés e tekintetben döntő fordulatot jelent. A világgazdaság most protekcionizmusban szenved, a kormány tehát

mindent támogat és elősegít, ami a világgazdaság növelésére irányul. Ezért kibővíti a kereskedelmi szerződéseket keletre és délkeletre.

A belpolitika terén legfontosabbnak tartja a birodalmi alkotmánynak demokratikus szellemében való kiépítését. Kilátásba helyezi a választási rendszer reformját, a törvényhozásban Németország és Ausztria törvényeinek összeegyeztetését.

MA LEMOND A JUGOSZLÁV KORMÁNY

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból jelentik: Hosszas kompromisszum után a radikális párt mégis elhatározta, hogy a kormánynak le kell mondania. Ma délelőtti nagyon fontos minisztertanács lesz, amelyben a kormány lemondását elhatározzák.

Fellázadtak a cigányok egy burgenlandi községben

Bécsből jelentik: A Magyarországtól elcsatolt „Burgenland”-ban lévő Felsőörsön véres zendülés történt. Két cigánybanda veszett össze. A nézeteltérést eleinte késszel akarták megoldani, majd fegyvert ragadtak és formális ütközetet vívtak egymással. Órák hosszáig tartott a harc és a környékről összpontosított csendőrsők sem tudták a cigányokat lecsendesíteni. Végre egy egész csendőrszázad vonult ki és csak ilyen erővel lehetett bekeríteni a felízgatott cigányokat. Egy halott, egy haldokló és 12 súlyos sebesült maradt a csataterén, akik közül többen saját csapatuk fegyverétől sebesültek meg.

Jön! Szibéria

Minden idők legnagyobb
filmalkotása

Főszerepben:

Sergej N. Wladimir

A filmet kíséri egy 16 tagú orosz
tiszti kórus és balalajka zenekar

A zenekart vezényli:

A. Barsukoff

Figyelje a premiernapot!

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA

Szerda: A sakkjátékos. A
két rész egyszerre. Olcsó hely-
árak.

Csütörtök: A sakkjátékos.

Péntek: A sakkjátékos.
Vasárnap délelőtt 11 órakor:
A cigány.

HEYMAN SZINKÖR MŰSORA

Szerda 5, 7 és 9 órakor: Kó-
bor szerelem.

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor:
Kóbor szerelem.

Péntek 5, 7 és 9 órakor: Kó-
bor szerelem.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor
sláger premier: Szibéria.

A FILMPALACE ÉS FILM- TERRASE MŰSORA:

Szerda 5, 7 és 9 órakor, ket-
tős repriz sláger: a Revümacs-
ka, a főszerepben: Lilian Har-
vey és Hans Junkermann. —
Ezenkívül: Bűnös, Willy
Fritsch, Suzy Vernon, Bern-
hard Götzke és Jenny Hassel-
quist, Szünetben a közönség
táncol!

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor:
Revümacska és Bűnös. Szünet-
ben a közönség táncol!

Péntek 5, 7 és 9 órakor: Re-
vümacska és Bűnös. Szünetben
a közönség táncol!

Jön: „Pimpf ur üzletei”. A
legtökéletesebb nyári burleszk.
Szép idő esetén a 9 órás elő-
adás a Filmterrasseon szabad
ég alatt!

ATLANTIK NYÁRI MOZGÓ MŰSORA:

Szerda utoljára: Kondor Ibi
új számokkal és 6 új tréfa.

Csütörtök: A sakkjátékos
A két rész egyszerre! Olcsó
helyárakkal.

Péntek: A sakkjátékos.

Szombat, Mary Pickford:
Kis Annie.

**Vízgyógy-, szénsav-túr-
dók, villanyfény-höku-
rák, belégző kamra,
soványító-, hizókurák**

Dr Rác-szanatoriumban

Bejáróknak, vagy bennlakók-
nak pensióval. 655

A nagyváradi törvényszék törvénytelennek minősítette a pénzügyi hatóságok felfogását egy illeték-ügyben

A MARGITTAI URBÉRESEKTŐL A PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG OLYAN ILLETÉKEKET SZEDETT,
MINT A KERESKEDELMI TÁRSASÁGOKTÓL

A nagyváradi törvényszék egy
rendkívül fontos elvi jelentőségű
ítéletet hozott és hirdetett ki teg-
nap. A pört Margitta urbéresei
indították az Adminisztratív Fi-
nanciára ellen, amely külön há-
rom pronull-t vetett ki és hajtott
be az urbéreseken

egy kalap alá fogva a földhir-
tokos részvénytársaságokat és
kereskedelmi vállalatokat az
urbéresekkal.

Az urbéresség a mi fogalmaink
szerint azt jelenti, hogy a falu
szegény földművelői összeállnak,
legtöbbször egy erdő vagy legelő
közös kibérlésére s a közös tulaj-
dont együtt használják. Tehencik

együtt legelnek vagy méneseik,
gulyáik, az erdőt pedig közösen
termelik ki majdnem mindig a sa-
ját használatukra. A magyar im-
périum mindig különbséget tett az
urbéresi viszony és a földdel való
kereskedelmi vállalkozás között,
ami természetes is. Jelenleg azon-
ban a pénzügyigazgatóság nem is-
merte el a törvény minősítette
helyzetet s a rendes adókon ki-
vül szedte ezt a speciális illeté-
ket is.

A margittai urbéresek megelé-
gelve a helyzetet, a nagyvára-
di törvényszékhez panaszt
nyújtottak be

s ma délelőtt a törvényszék Do-

bos—Kálnay-tanácsa meghozta a
döntését. A törvényszék

elutasítja a pénzügyi hatósá-
gok követelését és kimondja,
hogy az urbéresektől jogtala-
nul szedték azokat az illetéke-
ket, amelyeket a törvény ki-
fejezetten csak a kereskedelmi
vállalatokra ró.

Az ítélet indokolása 20 oldalas
és felolvasása egy teljes óráig tar-
tott.

A nagyváradi törvényszék ítéle-
te bizonyára Erdélyszerte nagy
feltűnést fog kelteni.

Szibéria — Balalajkával

○ A Nagyváradi Atlétikai Club
tornaszakosztálya értesíti a hölgy
tornaszakosztály összes tagjait,
hogy július hó 1-től szeptember
hó 1-ig nyári szünet lesz.

A legszebb
keleti tárgyú film

**A kóborló
szerelem**

naponta
a Heyman szinkörben

* A Kolliner-cég új csődtömeg-
gondnoka. A nagyváradi törvény-
szék a Nagyváradról eltávozott dr
Pop Sándor ügyvéd helyébe, aki
a Kolliner csődtömeg gondnoka
volt, dr Rosenthal Ferenc ügyvé-
det nevezte ki.

**Keleti felvételek
Kóbor szerelemről**

* Orvosi hír. Dr Balogh
Arthur műtőorvos és nő-
gyógyász külföldi tanulmány-
utjáról hazaérkezett és rende-
léseit megkezdte Parcul Emi-
nescu (Ezredévi Emléktér) 20.
alatt.

Szibéria
a legszebb orosz film

**6 új tréfa
és Kondor Ibi solol
ma utoljára
az Atlantikban**

Mozgószínházak műsora

Heyman-Szinkör

Ma, 5 és 7 órakor

**Kóbor
szerelem**

A legszebb keleti tárgyú film

Jön:

Szibéria

Minden idők legnagyobb
filmje

16 tagú orosz kórus és
balalajka zenekari
kísérettel!

Jön:

Filmpalace és Filmterrasse

5 és 7 órakor 9 órakor

Ma és a következő napokon

Kettős repriz műsor!

A revümacska

Lilian Harvey, Hans Junkermann
és

Bűnös

Willy Fritsch és Bernhardt Götzke
Rendes helyárak!

Szünetben a közönség táncol

Jön!

Pimpf ur üzletei

a legmulatságosabb nyári burlesk

Jön!

Atlantik nyári mozgó

Ma, szerdán este 9 órakor
visszavonhatatlanul utoljára!

**Kondor Ibi
kabarcja**

Hat új tréfa

és

Kondor Ibi

új magánszámai

Olcsó színházi helyárakkal!

Apollo mozgóban:

A sakkjátékos

Römi-játék csontból PARK-áruházban, Engelnél kapható

Fürdőruhák

legszebbek és legolcsóbbak a

Hófehérkében

Piața Unirii, Sas-palota

Minden este
fél 10 órakor
mozielőadás
szabad ég alatt a

Filmterrasse-on

Rossz idő esetén:
a teremben.

Kóbor szerelem
Heyman szinkörben

Ma, szerdán este 9
órákor visszavonha-
ttatlanul utoljára

KONDOR IBI
ES TÁRSULATA

Külföldi nyaralás
részletfizetésre

A külföldi nyaralás iránt, mely lehetővé teszi, hogy a remek asz, déltiroli, ausztriai legelő-
őbb nyaralóhelyen, világfürdő-
n 14—21 napig bárki nyaralhas-
son, úgy, hogy ennek összes költ-
geit 10 egyenlő havi részletben
zethesse, igen nagy az érdeklő-
és. Ugy Nagyváradról, mint a
örnyékről szép számmal történ-
ek és történnek jelentkezések
gyvédek, orvosok, mérnökök,
dbirtokosok, kereskedők részé-
ül. A 12—14—16.000—18.000 lei
szegben benne van a teljes vas-
i, utazási költség, elsőrangú
állodálkban való teljes ellátás s
y módon könnyen visszafizethe-
havi részletek árán minden
dúlni vágyó kellemes nyaralást
iztosíthat magának. E nyaralás
gyében részletes felvilágosítást
nyújt a Hegedűs Hírlapiroda és a
ízetési részleteket illetőleg a
Nagyvárad Háztulajdonosok Bank-
a, Traian (Széchenyi) tér 12 és
z intézet ügyésze (Kaputól jobb-
a, Parcul Traian 12. Telefon 843).

Apollo mozgó

Ma, szerdán 5, 7 és 9 órákor

A szezon legnagyobb sikert
aratott filmje:**A sakk-
játékos**A lengyel szabadságharc
legszebb epizódja
2 részben.A két rész egyszerre
lejátssza!10, 15, 20 és 25 lejes
helyárakkal!**Séta egy angol ujságíróval Nagyvárad utcáin**

Sir William Ph. Hoope, a Daily Telegraph világjáró munkatársa ma Bukarestből Pest felé való útján Nagyváradon, a remek Steyr-kocsiján érkezett titkárnőjével, fotográfáló és film apparátusaival, időgépeivel, autogram albumával, nagyszerű patent bőröndjével s — last not least — rádiókészülékével, már amint az ilyen irigylendő kollegáink utaznak szerte a glóbuson.

Politikai interjút csinált Sir Hoope a keleteurópai vezérpolitikusokkal egy nagyfontosságú kérdésről, titkolt, de elárult jelek szerint Kellog javaslatával kapcsolatban a keleti Locarno problémájáról. Ez az ő dolga, az ő leisztungja, érthető, ha nem beszél róla mielőtt saját tudósításait nem látja. De legalább sétáljunk egyet, lássuk, hogy érzi magát gazdag ember a szegény városban, mert hiszen a mi váradi szegénységünkkel szemben senkinek idegennek se kell tulságosan erőlködni, hogy gazdagnak érezze magát.

A kitünő londoni newspaperman finom diszkrét ember. Nem szól, nem kritizál, csak a zsebkendőjét tartja szája elé, amint a Fő-utcán ballagunk. Faggatni kell, meghűlt, beteg talán?

— Ó nem, dehogy, de ezt a port...

— A port?

— Ilyet én még városban nem láttam kérem. Egyszer 1922-ben bent jártunk Oszterbiában, Nisben, ott volt ehhez hasonló por nyáron, az utcán. Ott se voltak öntöző kocsik.

— De kérem, tévedés, nekünk vannak rendes öntöző eszközeink.

— Bocsanat, én nem akarom bántani az érzékenységet, bizonyára vannak, de akkor talán télen vagy esős időben veszik használatba.

— De nem nem...

— Akkor szeretném látni leg-

alább megnyugtatásul, mert ilyen hőségben, nyár közepén a világon mindenütt a városhigiéné legfontosabb tényezője az utcalocsolás.

Lehorgasztott fejjel baktatok Mr. W. Ph. Hoope mellett. Egyszerre megtorpan és karomba kapaszkodik:

— Semmi, semmi...

— De mi volt az?

— Semmi. Az autó.

— Autó?

— Hát önök nem veszik észre, vagy ez a szabály, hogy a város közepén 60—70 kilométeres sebességgel rohannak a gépkocsik. Hisz ez szörnyű veszély és hány

**EGY FIATALEMBER,
AKI MEGÉRTI AZ IDŐKET**

A Ciorogariu püspök (Uri) utca legelső házában, még szemben a főutcával van egy kis bolt, a kirakatában női és férfi divatárak s a puld mögött egy rendkívül ismerős fiatalembert: Barta László. Van-e ki e nevet nem ismeri Váradon? Barta László a bakfisok és bálak hőse, az aranyiljusz egyik legszimpatikusabb tagja, boltot nyitott.

Valaha a kereskedő erre mifelénk lebecsült ember volt, boltos, mondták s ennek a szónak mindig volt egy kissé kellemetlen aromája. Mintha egyet jelentett volna az intelligencia hiányával. Ma már egyre több az érettségizett kereskedő Nagyváradon is s az üzletvezetéshez sokszor több intelligencia, érzék, praktikum kell, mint egy doktorátushoz. Barta László megértette az idők szavát: a dologtalan élet uralma elmult s aki haladni akar a korral, levetkőzi az előítéleteket és a munkaköppennyel együtt ölti fel a jövő érvényesülés becsületes talárját.

Ma utoljára
Kondor Ibi társulata

**Szemétdombok sorakoznak
a város közepén egy keresztutcában**

Anton Panu, az ismert román esztétikus nagyon nyugtalankodhatik a sirjában. Ha élne, kikérné magának a megiszteltetést, melyben Nagyvárad részesítette, amikor az ő nevével jelölték meg a város legfelháborítóbban elhanyagolt utcáját. Stilszerűen alagutnak lehetne nevezni az utca helyett ezt a förtelmes siktort, alagutnak, amely a Wilson (Füzes) és a Tichindeal (Fürdő) utcákat köti egymással össze. Anton Panu siri nyugalmát már rég visszaszerezte volna a város urai, — nincs okunk kételkedni ebben — ha csak egyetlen egyszer is az utcák erre vitte volna őket.

De az Anton Panu utca ugylátszik minden bizottság utirányától távol esett, vagy ha nem, a távolabbi cél szentségének ragyogásában a tanácsos urak itt nem vettek észre semmit. Pedig elég bűdös is ez a szerencsétlen kereszt utca ahhoz, hogy hivatalos tényezőket megállásra, egyszerű polgárembert pedig vad keresztül rohanásra késztesse.

Alig huszonöt—harminc méter hosszú az Anton Panu ut-

ca. A két forgalmas utca, amelyet összeköt, a város belterületén fekszik. Bár a házak erre törpülnek, még mindig elég távol vagyunk a perifériáktól. Nem volna mentő körülmény, ha kint a város végén, messze valahol találkoztunk volna az Anton Panu-utcával. De mennyire súlyosan esik az a latba, hogy van egy utca a város belsejében, amely gőzölög szemétdomboknak vet förtelmes ágyakat.

A kis utca közepén jobbról és balról egy-egy üres telek áll, — amely a betömött Páris patak medre fölött keletkezett. Szemét s szenny büzől itt. Innen ered bő forrása százezer ember élete veszedelmének. Itt terem a járvány, ha valaki tudni akarja.

Felhívjuk a város polgármesterének a figyelmét erre az utcára és sürgős intézkedéseket várunk. Az itt lakó polgárok maguk is kétségbe vannak esve.

Alig várják az időt, amikor végre hosszú évek után ismét lélegzhetik majd a nyári esték balzsamos illatát.

baleset van átlag naponta?

— Baleset? Ugyan?

— No igen, mert gondolom kócsi nem lehet több, mint 3—400, mennyi balesetet okozhat egy-egy, ha ilyen gyorsan kapcsol? Szabad ezt? Lehet ezt? Szörnyű veszéllyel játszanak.

Ilusztiris kollegáink rácsíhozt. Nem kis lapipával rajzolja az újságíró, egyszerű szivaros ember. — Cigarettazzék — mondja — de az enyém elfogyott és csak Prágában fog várni pénteken a londoni küldemény. Itt próbálkoztam, de hát hogy is mondjam, meg várom a prágai csomagot...

**Hat star
egy műsorban**

A Filmpalace és Filmterrasse mai műsorában nem kevesebb, mint hat nagy start visz a közönség elé. Lilian Harwey, a legbájosabb filmszínész, — Szőregy Gyula, a magyar származású filmszínész, Hans Junkermann, az operettek hőse. Willy Fritsch, az Ufa filmgyár legszebb színésze, Bernhard Götzke a Hindu siremlék híres Yogi-ja és Jenny Haselquist a dán származású filmszínész együtt játszanak a mai műsorban. Szinre kerül a „Revümacska” című látványos és kacagtató operettfilm, ezenkívül a „Bűnös” című hatalmas társadalmi dráma, mindkettő a berlini Ufa filmgyár műve. — Szünetben a közönség táncol.

Jön: „Pimf ur üzletei” a legkacagtatóbb nyári burleszk, amely egy link ember üzleteit mutatja be. Jön: „Manci ne lopj!”

Cégből való kiválás folytán

üzletünket likvi-
dáljuk, árukész-
letünket minden
elfogadható ár-
ban árusítjuk!

Spitzer
és Weinberger

női divat confection és fehér-
nemű áruház.

Szibéria
Szibéria
Szibéria

Berkovitsné

אִתְּמָן כֶּסֶר

orth. kóser étterme

Nicolae Iorga (Zöldia) utca 19.

Ujonnán átalakítva.

Kerthelyiség.

Izletes házikoszt. 687

Ó **Udít, gyógyít! Mouschong Buziási Phönix ásványvíz**

Kapható mindenütt

A neológ zsidó kongresszus záróünnepé

Múltóan a jelleghez, istentisztelettel zárult tegnap délután a neológ zsidóság országos kongresszusa, — a Cion-templomban. A délutáni ima és a művészi orgonajáték végeztével Kecskeméti Lipót dr főrabbi lépett a szónékre és a filozófus elmélyülésével mondott ragyogó beszédet Isten dicsőségéről. Kiszakítottunk néhány csodásan szép megállapítást a főrabbi beszédéből:

— Isten dicsőségét keresi a zsidó lélek a történelemben.
— Az Istennek megérzésében él a zsidó lélek.

— A zsidóság a bibliai szellem népe... Csalódásaiban is zsoltári hangulatokra csúttul a lelke. ...Akárhogyan lesz, nem lehet úgy, hogy a zsidó önként tépázza meg az Ursten dicsőségét...

Erdély és a Bánság távoli vidékeiről idesereglett papok és hitközségi vezetők, ugyiszintén számosan a nagyváradi zsidó társadalom elitjéből, — mélyszégyen áhítattal hallgatták Kecskeméti főrabbi beszédét. Stern Imréné urnő és Huszár Imre művészi énekével és imával végződött az istentisztelet.

oooooooooooooooooooooooooooo

A sakkjátékos az Apollóban

Julia is bál
Táncverseny, szépségverseny, tűzijáték, ingyen szabad kabaré.
Püspök tüdő
Julius 8. 688

Jön: Mary Pickford legszebb filmje

Valódi amerikai
fürdőcipők
Leí 180
Reichard Dezső és Fia
cégnél

Kerékpárok és varrógépek

világhírű gyártmányok 2000 lejtől kezdve kaphatók, valamint ezeknek az összes alkatrészei olcsóbban, mint bárhol beszerezhetők. Saját pénzének ellensége, ha meg nem győződik **Moldovánál** Vlahuța (Szent János-utca 32. szám).

A legújabb divatu és kivitelű **retikülök, berendezett kazetták, visitek, ékszer-tartók, továbbá mindenféle bőröndök, aktatáskák** s más, a szakmunkákhoz tartozó cikkek **gyári árakban kaphatók.**

A Nagyvárad Bőröndáru és Táskagyár 667

Reg. Ferdinand (Rákóczi)-út 1. sz. alatti lerakatában. Ugyanott javításokat és új munkát is vállalkoz.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

Bukaresti lap súlyos támadása Bacaloglu ny. ezredes ellen

A Curentul legutóbbi számában a lap nagyváradi tudósítójának a tollából élesen támadó cikk jelent meg Gheorghe Bacaloglu nyugalmazott ezredes ellen. A cikk, — amelynek bizonyára lesz visszhangja, így kezdődik:

— Nyomban a háború után a kulturális eszméből anyagi hasznot jelentő árucikk lett, amellyel a kultura különböző analfabétái siettek üzérkedni.

Főleg az új területeket lepték el, intellektuális utlevél nélkül, egyes kultur-paraziták,

akik meg akarták győzni az embereket arra, hogy őket a gondviselés jelölté ki arra, hogy a sötétség lepleivel borított zugokba elvigyék a fénylő fáklyát.

Ez általános bevezető után rátér a cikkíró Bacaloglu jellemzésére. Elmondja, hogyan alapította meg a nyugdíjba vonult ezredes a „Cele Trei Crisuri” egyesületet, jóhiszemű emberek segítségével.

Ugyanezzel a címmel folyóiratot is indított. Később azonban — írja a Curentul, — a jóhiszemű emberek otthagyták Bacaloglut magatartása miatt. „Most Bacaloglu panaszkodik, hogy a regionalista erdélyiek üldözik, noha valójában azok, akik két évvel ezelőtt vizsgálatot kértek ellene — tulajdonképpen regábeliek voltak.”

Majd Bacaloglunak a „Cele Trei

Crisuri” folyóiratban megjelent cikkeiről tesz hihetetlen kijelentést a Curentul. Azt mondja a Curentul cikkírója, hogy ő, aki a „Cele Trei Crisuri” munkatársa volt, írta egy részét azoknak a cikkeknek, amelyeket Bacaloglu a maga nevével jelzett; sőt ő készítette azt a beszédet is, amelyet Bacaloglu az „Ateneul Roman”-ban tént felvételekor elmondott.

A Nagyvárad Estilap munkatársa kérdést akart intézni Gheorghe Bacalogluhoz, a Curentul hihetetlenül hangzó állítását nézve. Azonban Gheorghe Bacaloglu ezidőszakra Bukarestben van és így nem tudtuk nyilatkozatát kérni.

Majdnem bevezették a délutáni munkaidőt a városházán

Az állandó választmány tegnap délutáni ülése javarészeben gazdasági, árasztó és unalmas folyóúgyek tárgyalásával telt el. A tropikus hőségben a tanácsos urak egyik pohár vizet a másik után fogyasztottak. Minden ajtó, ablak tárva-nyitva állott, de a levegő kétségbeesett mozdulatlansággal terpeszkedett az emberek szívére, agyára. Ha arra gondoltunk, hogy ezen az ülésen tessék szövé a közös uszoda kérdését, a város egy régimódi vitorlás kereskedelmi hajóhoz hasonlított, amely az akták szélsőséges óceánján a delegátia permanente „ernyedt” tagjai evezősapásaival vonszolja magát és Egry Gergely, a kapitány.

Dr Erdélyi Szevér jelentésében fölolvassa, hogy a városi számve-

vőségnek óriási restancia van.

Pogány tanácsnok azt javasolja, vezessék be a számvevőségnek a délutáni hivatalos órákat. A temperamentumos Simonca dr fölpatlan:

— Az egész vonalon vezessék be a délutáni natig való munkarendszert.

Dr Soós István és Erdélyi Szevér szociális szempontokra hivatkozással, ellenzik a javaslatot, amelyet Pogány és Simonca is visszavonnak.

Azután ismét méla csendesség következik.

Míg az uszoda ügyre, a főpapok memorandumára kerül a sor. Percek alatt határoznak. Háromtagú bizottságot küldenek ki és a gyűlés véget ér.

Apró hirdetések

KERESÜNK óvadék s garantiaképes, intelligens, jó megjelenésű, románul és magyarul tudó egyént, fióküzletünk vezetésére, ki szervező és magánfeleknél akvizitórii képességekkel rendelkezik. Ajánlatokat „O” jelűre Rudolf Mosse hirdetési irodába, Oradea kerünk.

KERESÜNK azonnali alkalmazásra két elárúgó és pénzbeszedő ügynököt. Ajánlatokat „A. A.” jelűre Rudolf Mosse hirdetési vállalatához kerünk.

INTELLIGENS iparosnő és mások is könnyen megszerezhetnek havonta 5—7000 lejt anélkül, hogy a háztartást elhanyagolnák. „America” Első Biztosító Társaság és Bank vezérügynöksége. — Vulcan József (Nagy Sándor) utca 4. — Ugyanott egy gépirőző is felvétetik. 10

ÜZLETSZERZÉSSEL foglalkozó egyéneket Oradea és vidékére nagy javadalmaival keresünk. Biztosítási szakmában jártasok előnyben. Cim a kiadóban. 11

KERESÜNK azonnali belépésre feltétlenül gyors számoló, kellő irodai gyakorlattal bíró tisztviselőt. Ajánlatok „Gyors munkatér” jelűre Rudolf Mosse hirdetési irodába kéretnék.

NEGY polgárit végzett 14—15 éves fiú gyakornoknak felvétetik. Diósy fakeskedő. 9

VARRÓGÉP, kis asztal eladó. Cosbuc (Szalárdi) utca 9. harmadik emelet.

EGY jobb leány orvosi rendelőbe vagy gyermek mellé ajánlkozik. Cim a kiadóra kér. 5

ELVESZETT Avram Jancu (Kocsuth) utcától a Korona gyógyszer-tárig egy tisztilanc F. S. monogrammal. Becsületes megtaláló magas jutalomban részesül a Korona gyógyszer-tárban. 6

KÖRÖSPARTI hölgyfodrász szalonba azonnali vagy 15-iki belépéssel hölgyfodrásznőt keresek. 7

HAZMESTERNEK ajánlkozom. Cim Hegedüs hírlapirodában. 4

ÜGYNÖKÖK (ügynöknők), akik a kereskedelmi és iparkamara vásári tombolájának jegyeit árusítani akarják és legalább 1000 lei készpénz-óvadékkal rendelkeznek, jelentkezhetnek minden nap délután 5—6 óra között a Kereskedelmi Csarnokban. 11

NEGYVEN év óta fennálló, kitűnő menetelű fűszerüzlet külön italméréssel, azonnal átadó. Cim a kiadóban. 14

FŐZNI tudó ügyes, mindenest azonnalra felvétetik. Aurel Vlăicu (Vámház) utca 51. kapuval szemben. 13

Csütörtök este fél 10 órakor színházban MEDGYASZAY MA. — Jegyek elővételben a Hegedüs hírlapirodában és szombat este a pénztárnál.

KISELEJTEZÜNK nagy mennyiségű koffert, melyet nem lehet eladni árban árusítunk. Bútoripar, Park-épület, Ferdinand király (Rákóczi) ut 5.

HÖLGYEIM! az „Anchor” nélküli petroleumgázifőző meg nincs győtrő konyhahőség. Teljesen füst és szagmentes ele. Bebizonyított 70% tüzelőanyag megtakarítás. Lerakat: Városlajosnál, Avram Jancu (Kocsuth) utca, Sas-Palota. 2

ÜGYES német szobaleány a kiadókhoz azonnal. Cim a kiadóra.

2-ös pénzszekrényt veszek, senberg, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 8. (Esernyőüzlet).

EGY szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, speiz azonnalra, több egy, két, háromszobás lakásom van augusztusra azonnalra. Keresek 2, 3, 4 szobás lakást, jól fizető feleim Balázsné utóda, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. fél 10—fél 11 óráig.

PERFECT fiatal főzőnő keres. Cim: Decebal (Vitéz) 25. Nagynénál.

KOSZT heti 250 leiert kap Ciorogariu püspök (Uri) utca ház-mesternél.

KIADÓ egy új 3 szobás lakás nagy verendával, mellékhelygel. Azonnal elfoglalható. dr. Ciordas (Berkovits Ferenc) 36. szám.

ÜGYES leány bejáró mindenkinek ajánlkozik. Cim a kiadóra.

PERFECT fiatal főzőnő keres. Cim: Decebal (Vitéz) 25. Nagynénál.

3—4 szobás, modern, fürdőszobás lakást, egészséges nelyerőse belsejében keresek. Cim Hegedüs hírlapirodában.

Nyugodtan fog aludni ha

„Express-poloskaltró” használ, mely által a poloska is elpusztulnak. Kapható kizárólag 15 Leiert Stern S. En festék- és keféru üzletében Oradea. Nic. Iorga (Zöldfa)-u. 10.

Kizárólag a zamatos Tigris Ecettel savanyítsunk!